

ÎN ÎNTÎMPINAREA ZILEI DE 23 AUGUST

Pentru ca activitatea sonetelor să nu stagneze nici un moment tinerii Ion Marinescu, Alexandru Rusu și Ion Gheorghe, din brigada de intervenții de la șchele petrolerilor Boidești, execută la timp lucrările de întreținere necesare. Este, pe scurt, motivul pentru care au fost evidențiați luni de luni în întrecerea socialistă.

Cu angajamentele indeplinite

IASI (de la corespondentul nostru).
Cu fiecare zi, cu fiecare schimb, colectivul Fabricii „Tăștura” din Iași înregistrează noi succese în producție. Tăștoarea Valeria Ețcu, Emilia Olaru de la flaiere, Elisabeta Vasiliu de la ringuri, Aritia Vișan din preparaj, lucrează atent, cu hărnicie. Lucrează „obșnuit” ca în fiecare zi de la începutul anului (adică de când sînt evidențiate în producție) și pînă în prezent. Organizându-și mai bine locul de muncă, învățînd de la muncitorii cu mai multă experiență, eforturile a numeroși tineri din fabrică se materializează la sfîrșitul fiecărei decade a lunii prin însemnate depășiri de normă, prin realizarea unor indici de calitate superioară. Și contribuția fiecărui tînar se adaugă realizărilor întregului colectiv de aici. Iată cîteva cifre. Angajamentul colectivului fabricii era ca în cinstea zilei de 23 August să realizeze peste plan o producție globală în valoare de 2.600.000 lei, o producție marfă în valoare de 1.600.000 lei, 12.000 kg fire bumbac, 80.000 m. p. țesături, 170.000 lei economii la prețul de cost și alți 170.000 lei beneficii peste plan. Alături, adică la sfîrșitul primei decade a lunii august, țesătorii ieșeni realizaseră în întregime toate aceste angajamente. Întrecerea continuă. Muncitorii, inginerii și tehnicienii din fabrică își sporesc eforturile pentru ca în cinstea marilor sărbători să adauge succesorilor de pînă acum altele noi.

CONFIRMAREA MUNCII ENTUZIASTE

În ultimii ani, unitatea noastră a fost înzestrată cu utilaj modern de mare productivitate. S-au construit secții și fabrici noi. Noi am acumulat o experiență bună în utilizarea lor pentru a atinge nivelul parametrilor proiectați. Nu era însă suficient. Destul de des primeam observații de la beneficiarii cu privire la calitatea încă necorespunzătoare a produselor livrate. Cauza? Ne preocupam insuficient de calificarea colectivului.
Iată de ce, ne-am propus să preluăm în mod sistematic experiența unităților fruntașe. Pentru aceasta, încă din primele luni ale anului am organizat schimburi de experiență la C.I.L. Suceava și C.I.L. Tg. Jiu, la fabricile de mobilă de la Pincota, Balta Sărată și altele.
Procesul de ridicare a calificării a fost mai bine organizat. De tinerii care nu realizau parametrii proiectați la mașina la care lucrau ne-am ocupat

- De la cine învățăm?
- Lecție dată de producție
- Schimburi de noapte la nivelul celui de zi
- „Recomandate” pentru furnizori

în mod special. Tînarul Vasile Popa, de pildă, nu avea încredere în posibilitățile sale. Uteciștii au analizat activitatea lui într-o adunare generată. El a făcut propunerea ca acesta să lucreze alături de oameni cu o bogată experiență. Cine este acum tînarul Popa? Unul dintre cei mai buni șlefuitori. La fel s-a întimplat cu Ion Pădureanu, derulor la fabrica de placaj. Era atît de conștiincios, încît de teamă să nu greșească lucrul cu o productivitate foarte scăzută. Noi îl cunoaștem și știm că poate da mai mult. Maistrul

Radu Tudor — detașat acum la C.I.L. Tr. Severin — l-a ajutat aproape două săptămîni. Urmarea? Pădureanu a fost declarat, împreună cu brigada sa, evidențiat în întrecerea socialistă pentru a șaptea oară în acest an. Sînt doar două exemple. Am putea cita mult mai multe. Ce se desprinde din ele? Atunci cînd conducerea fabricilor, organizațiile U.T.C. se ocupă cu atenție de calificarea tinerilor, nu revese problema în general, îi ajută diferențiat pe aceștia, munca dă roade.
Unul din factorii care au contribuit la îmbunătățirea calității produselor

IOSIF BICĂ
Inginer șef
ing. MIRCEA GRIGORE
responsabil cu producția și calitatea în comitetul U.T.C.—C.I.L. Comănești
(Continuare în pag. a III-a)

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Comunist

Anul XXI, Seria II, Nr. 5051

4 PAGINI — 25 BANI

Joi 12 august 1965

UTILAJ MINIER CU PERFORMANȚE SUPERIOARE

BAIA MARE (de la corespondentul nostru).
Unul din obiectivele întrecerii socialiste desfășurate acum de muncitorii, tehnicienii și inginerii Uzinelor metalurgice din Maramureș, este lucrarea la timp către unitățile miniere din Maramureș și alte trusturi miniere, a noi mașini și utilaje de mare randament. La Uzina Unio din Satu Mare, de pildă, a început fabricarea de serie mare a unui nou tip de transportor blindat șerpuitor de 120 m.l. Noul utilaj minier,

proiectat de specialiști din această uzină asigură un debit de 150 tone pe oră, mult sporit față de vechile tipuri. Este robust, rezistent și creează posibilitatea mecanizării complexe în subteran. Totodată a început fabricarea unor noi tipuri de ventilatoare electrice axiale pentru mină. Construcția compactă, gabaritul redus, greutatea proprie micșorată și randamentul cu 15—20 la sută mai mare face ca acestea să înlocuiască cu succes echivalentele ventilatoare. La uzina mecanică de mașini și utilaj minier

LEGEA FUNDAMENTALĂ A ROMÂNIEI SOCIALISTE CARTEA CERTITUDINILOR NOASTRE

de Demostene Botez

Conștient, încrezător, mîndru, poporul nostru întreg a intrat pe poarta de aur a socialismului, ca într-o casă a sa, înălțată de el însuși.
De douăzeci și unu de ani el muncește eroic pentru făurirea vieții noi, transformînd din temelii întreaga structură a societății și iată-l în ziua cînd, ștergîndu-și fruntea de sudoare cu palma, a putut spune: patria noastră e azi o Republică socialistă.

Acum, nu mai este aproape nimic cum a fost înainte de eliberare și nici chiar acum 13 ani, în 1952. Victoria definitivă a socialismului a adus profunde schimbări sociale: relațiile de producție s-au așezat pe noul făgaș al orașe și la sate, noi drepturi și obligații au născut din practica lor; țara a devenit o țară cu o industrie în plină dezvoltare și cu o agricultură în cea mai mare parte mecanizată; componența socială a populației s-a modificat și ea, radical; cultura a pătruns adînc în mase, omul — oricare om — este altul, demn și responsabil să-și exercite cele mai largi drepturi.

Noile stări de lucruri au cerut consfințirea lor istorică, și legalizarea lor corespunzătoare. Constituția din 1952 nu mai corespunde stadiului actual, atîns de societatea și de oamenii de astăzi.

Noua constituție — 1965 e legea legilor României socialiste.

În trecut, în special după primul război mondial — sub presiunea maselor care făcuseră jertfe grele, toate constituțiile erau un catalog de promisiuni deșarte, cu care se amăgea și se domolea revoluția poporului. Nu a fost pe pămînt, pe nici un continent, un popor mereu amăgit, cum a fost al nostru. Chiar constituția de pe atunci, pentru a se uita pînă și promisiunile, era doșită, confiscată, închisă într-o casă de fier sau călcată în picioare. Cei care au îndrăznit să o popularizeze la sate — că doar era legea tuturor — au fost schingiuiți și închiși.

Singurul partid, de cînd dăinuiește poporul nostru, care nu l-a amăgit, care a făcut din vorbă, fapt, este Partidul Comunist Român. De aceasta s-au convins toți locuitorii țării noastre. De aci marea încredere a maselor în partid, marea lor devotament pentru el.
De douăzeci și unu de ani, partidul înfăptuiește întocmai ceea ce a promis, ceea ce a prevăzut. De multe ori, chiar mai mult decît a prevăzut. E ceea ce a cimentat, într-un monolit de nezdruccinat, unitatea partid-popor.
Titlul al doilea al noii constituții se ocupă de „Drepturile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor”. E un statut civic și public al omului în Republica noastră, care confirmă în vorbe ceea ce realitatea pe care o trăim deja, viața de fiecare zi, cunoaște mai de mult.
Vorbele constituției au astfel o acoperire-aur în fapte. Starea — de care populația se bucură deja, care constituie bunul vieții ei, este recunoscută prin Constituție ca un drept cu titlu consfințit de noua orînduire, de cucerirea poporului sub conducerea chibzuită a partidului. Constituția, sta-

CINTEC SOLEMN

de Nichita Stănescu

ART. 24. Republica Socialistă România asigură tinerilor condițiile necesare dezvoltării aptitudinilor lor fizice și intelectuale.

Aud cum țara-și pune brațul pe umărul fiecărui destin

Văd cum își înalță drumurile în sus, ca pe niște plopi nesfîrșiți.

O, fiecare drum are un destin al lui

și-aud glasul țării, solemn vorbind fiecărui adolescent:

— Alegeți drumul pe care-l iubești, pe care-l iubești cel mai mult.

Văd șirul nesfîrșit al tinerilor, fiecare luîndu-și în stăpînire drumul lui propriu

O, se aud pași în toate direcțiile Nici un drum nu rămîne neumblat.

Din lan la hambar Evitați popasurile păgubitoare!

În seara zilei de 6 august cooperativele agricole de producție din regiunea Cluj strînseseră recolta de pe aproape 90 la sută din totalul suprafețelor cultivate cu păioase. În această campanie, alături de forța mecanică, participă la recoltare și un mare număr de oameni: aproximativ 100.000, din care cîteva zeci de mii sînt tineri, cei mai mulți — membri ai organizațiilor U.T.C. din cooperativele agricole, S.M.T. și G.A.S. Majoritatea tinerilor au lucrat în echipe de cotași, pe terenurile pe care, datorită reliefului specific, regiunii, combinele n-au avut acces. Acum, cînd secerișul se apropie de sfîrșit, toate forțele se îndreaptă spre treierii, transportul grîului la bazele de recepție și arături.

Pentru urgentarea ritmului la treierii, devenit acum obiectivul nr. 1, în regiunea Cluj au fost electrificate 80 de arii, ceea ce face posibilă organizarea muncii în flux neîntrerupt, în trei schimburi. Tinerii lucrează în echipe de furcași, la stringerea păielor, iar alte forțe sînt distribuite la atelajele care transportă snopii de pe cîmp la arie.

Cooperativele agricole Fața, Dezmin, Apahida, Mirăslău, Poiana, Mihai Viteaz, Cîmpia Turzii, Unirea, asigurînd un ritm constant și intens se află aproape de final cu lucrările de campanie. Unele din ele au venit în sprijinul fîranilor cooperatori din comunele Zimbor, Dragu, Fildu de Jos, Izvorul-Crișului care n-au izbutit să țină pasul cu mersul rapid al recoltatului.

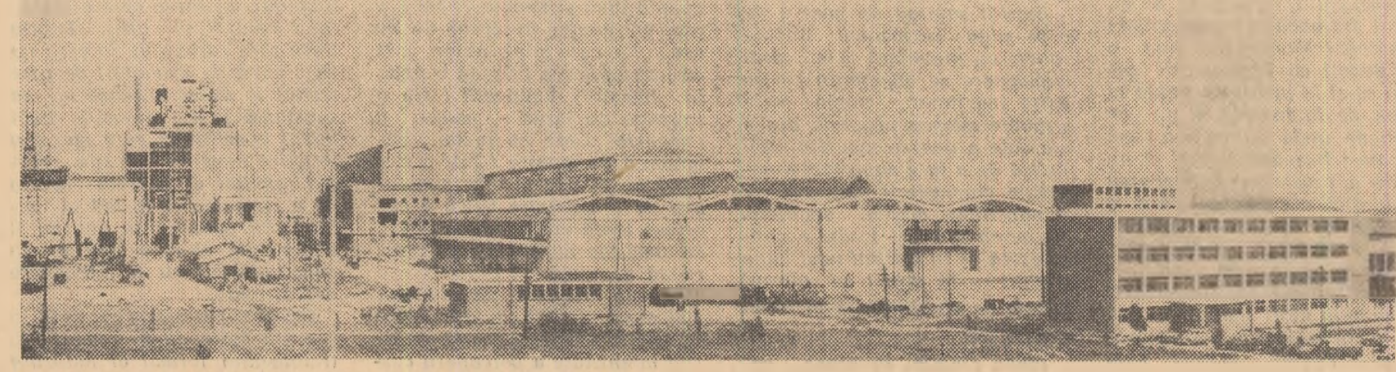
În raionul Huedin, care a cultivat 13.000 hectare cu grîu, treierii sînt desfășurați lent. De ce? Cum se explică faptul că din 63 de batoze existente erau în funcțiune, la 6 august, numai 7? Ni s-a spus că nu există tractoare libere. Poate fi aceasta o justificare plauzibilă? Din 294 de tractoare au intrat în campanie numai 121, din care 53 au fost repartizate la arături, iar 8 treieră cu combinele staționare. Restul? Iată una din cauzele pentru care în raionul Huedin s-a treierat, pînă la 6 august, doar 11 la sută din recoltă. O situație similară am înțeles și în raioanele Dej și Gherla, unde treierii au atins 10 și respectiv 16 la sută. Și la Gherla din 118 batoze au intrat în funcțiune, pînă la 6 august, numai 55, iar din 564 de tractoare au fost mobilizate în campanie numai 364.

Cea mai mare parte din forța mecanică existentă în regiunea Cluj este, acum, disponibilă. Există, deci, practic, posibilitatea ca tractoarele să fie repartizate la cele două lucrări actuale care necesită maximă urgență: treierii și arăturile de vară. Pentru ca ambele lucrări să se desfășoare cu viteză planificată, este necesar însă ca, fără nici o întârziere, să fie transportați de pe cîmp la arii znopii și să fie evacuate păiele de pe solele unde au lucrat combinele. Să fie, deci, înlăturată toate popasurile păgubitoare pe drumul recoltii din lanuri spre hambare!

I. MARCOVICI

Constructorul Combinatului de celuloză și hîrtie din Dej obțin noi succese în scurtarea termenelor de execuție. O serie de lucrări de la depozitul de lemne și depozitul de sodă au fost terminate cu 30 de zile înainte de data planificată.
Foto: AGERPRES

CITIȚI
În pagina a 2-a:
• Totuși, ce aveți în plan pe care nu-l aveți?
• MARILE DESCOPERIRI (Focul)
• Poezia și lirismul istoriei (cronica literară)
• De ce depinde afirmarea unui debut plastic
În pagina a 3-a:
• Un ghid de neînlocuit pentru munca organizată
• SPORT

Pe marginea articolului „De la camionul tras cu sfoara la cercul de electronică”

Au existat și există oameni pasionați pentru știință, oameni care au mers și care vor merge pînă la sacrificiul suprem, neprecupețindu-și viața de dragul științei. Sînt ei oare deosebiți cu ceva față de ceilalți oameni? În aparență nu. Au aceleași manifestări ca restul oamenilor, pot suferi de foame sau de sete, pot iubi sau muri. Și totuși, îi deosebesc ceva, un ce lăuntric. Acești oameni sînt însetați de a cunoaște cît mai multe lucruri, muncesc fără preget, știind nevoie să-și îndemne cineva, sînt capabili de multă abnegație. După cum copiii mici ne scieie permanent cu tot soiul de întrebări referitoare la lumea din jur pe care doresc să o cunoască cît mai bine, tot astfel, cei care sînt pasionați pentru știință, sicile natura cu între-

Propuneri pentru edificiul unei pasiuni

trii apropierea, în mai mare măsură, a tineretului generației de știință și tehnică. Și, răspunzînd invitației adresate de ziar, încerc să enumăr cîteva modalități de realizare a acestui deziderat.
În țara noastră, procesul de însușire a cunoștințelor științifice este lesne de realizat. Se publică nenumerate cărți, broșuri, reviste, la prețuri mai mult decît accesibile. Există numeroase biblioteci publice care pot fi frecventate gratuit, există ziare, cinematografe, radio și televiziune. Mai mult decît oricînd, aceste mijloace, cuceriri ale științei, contribuie într-o foarte largă măsură la informarea tuturor asupra celor mai recente descoperiri. La toate acestea, trebuie adăugate școlile, universitățile, institutele politehnice, instituțiile de cercetare științifică etc.
Ardăsem că pentru a deveni pasionat pentru știință trebuie

să înveți mult și să lucrezi cu perseverență. Cei tineri, care sînt acum pe băncile școlilor, ar putea spune „da, așa este, dar lucrul e valabil pentru mai tîrziu, atunci cînd vom fi mari”. Este foarte greșit să se gîndească astfel. Școala urmărește să transmită elevilor bagajul de cunoștințe al omenirii cucerit cu greu, în lungul mileniilor. Ea îi introduce în tainele multor lucruri care sînt, în fața noastră, discutate ochii în fața naturii.
Disciplinile ce se predau în învățămîntul mediu constituie mai tîrziu cunoștințele generale ale fiecărui, după absolvirea

cursurilor. Cunoșcînd însă dilemele disciplinei, tînarul își poate da singur seama cît de mare este interesul și înclină mai mare, astfel încît ulterior să se dedice printr-o specializare superioară.
Toate acestea depind în mare măsură de profesor, de calitățile pedagogice. Pasiunea pentru știință nu se stîrnește decît producînd curiozitate, interes, atracție. Lucrul acesta nu e posibil decît însoțind expunerile cu numeroase experiențe sau, legînd formulele reci, inexplorabile — poate — de viața de toate zilele. Ce pasionant ar fi, de exemplu, dacă pro-

Ing. LIVIU MACOVEANU
(Continuare în pag. a III-a)

Pe urmele materialelor publicate

Unele probleme pe care le ridică sezonul estival au fost înfățișate în ancheta ziarului nostru din 12 iunie a.c. Experiența bună a fost subliniată și criticată neajunsurile.

Puțin vreme după publicarea articolului „LA ANUL N-AR PUTEA FI „IN ACEST AN””, am primit răspuns de la:

• Administrația parcurilor din cadrul Sfatului popular al Capitalei

Problemele sesizate în anchetă sînt juste și vă mulțumim pentru ajutorul acordat. În urma apariției articolului, Comitetul pentru cultură și artă al Capitalei a organizat o comisie care să participe la toate activitățile care au participat la răspunsurile cu munca culturală din consiliile sindicale raionale. Cu acest prilej s-a pus un accent deosebit pe respectarea programelor de către formațiile artistice de amatori la estradele din parcuri. De asemenea, de comun acord cu Comitetul pentru cultură și artă al raionului 30 Decembrie, s-au adus îmbunătățiri planului de conferințe. Acum se cunosc exact temele și conferențiarilor. Pînă în prezent s-au prezentat în cadrul ciclului „Să ne cunoaștem patria” conferințele: „Porțile de Fier”, „Delta Dunării”, „Bistrița de azi”. La estrada parcului se desfășoară activități din ce în ce mai interesante. Artiștii amatori aduc pe scenă talentul, dragostea și pasiunea lor pentru artă. Adevărate formații artistice de amatori din raioanele 30 Decembrie, Tudor Vladimirescu, 16 Februarie, Intreprinderile „Dimbovița” și „Adesgo” au prezentat interesante programe care au cuprins cîntec, dans și poezii, apreciate de spectatori.

La estrada din parcul „Herăstrău” se prezintă în ultima vreme și spectacole teatrale. De mult succes s-a bucurat piesa de teatru „Colecție”, prezentată de formația de artiști amatori a Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor.

Am redat câteva din acțiunile inițiate la estrada din parcul de cultură și odihnă „Herăstrău”. Ne străduim să organizăm manifestări interesante, cu participarea unor cadre de specialitate, care să corespundă tot mai mult cerințelor și exigențelor actuale ale spectatorilor.

• Comitetul raional 30 Decembrie al U. T. C.

Activitatea de la „Estrada pionierilor” din parcul „Herăstrău” este coordonată de noi. Este adevărat că la deschiderea taberei ne-am limitat numai la desemnarea unor zile pentru strand sau vizionări la televizor.

În atenția biroului comitetului raional U.T.C. se află formularea din plan a condițiilor pe care le oferă tabăra de pionieri în zilele vacanței. Astfel au fost organizate programe pionieresti care au avut ca temă: „Mulțumim din inimă partidului”, „Sub steagul partidului”, concursul „Drumeții veseli”, concursuri de creații originale (poezii, desene).

La serbarea cîmpenească nu de mult organizată au participat sute de pionieri.

Printre acțiunile prevăzute pentru perioada următoare se numără: concursul „Cîntec, câștigă” cu tema „21 de ani mină”, întâlniri cu scriitorii care vor avea ca temă: „Faptele pionieresti în literatura pentru copii” și „Poezii noastre cîntă 23 August”.

De asemenea, sînt prevăzute o serie de jocuri distractive care să ofere copiilor o vacanță cât mai plăcută și instructivă.

La asfințit

PE ȘANTIERUL „APEI POTABILE” DE LA GALAȚI

GALAȚI (de la corespondentul nostru). De curind la Galați a fost deschis un șantier pentru construirea noului sistem de alimentare cu apă potabilă a orașului. Sistemul va fi prevăzut cu puțuri de adîncime așezate la mare depărtare de oraș, cu o conductă de rețulare, un rezervor tampon de 5000 metri cubi și două rezervoare de acumulare cu o capacitate totală de 30000 metri cubi.

Rezervoarele, dintre cele mai mari realizate în țară, cit și conducta de aducțiune a apei, se vor construi din beton armat precomprimat, ceea ce va permite realizarea de importante economii de metal și o mare viteză de lucru. Noul sistem de alimentare cu apă al orașului Galați este prevăzut să intre în funcțiune la capătul lunii noiembrie și să asigure în viitor la 2 ani să aibă un debit de 11 ori mai mare față de cel existent în 1949. În prezent, în cartierul Tiglina, la noua uzină de apă, continuă lucrările de montare a unor instalații pentru dublarea capacității actuale a uzinei.

Cu ocazia construcției noului sistem de alimentare cu apă vor fi înlocuite și rețelele vechi de alimentare. Se va extinde și se va racorda în viitor la noul sistem și orașul Brăila.

și temelor poeziei, la schimbarea unui unghi tăiat de ele, ci însăși volința — dînt-o mare și frumoasă ambiție — de a face să se rostogolească în poezie chiar fondul istoriei ca un prezent peptuitor. Peștii restabilește printr-un permanent efort de întinerire, lirismul istoriei apropiindu-ni pînă la a-i acuză de simplism. Operația în viziune de orice sîntă („Mie-mi vine să mă așez pe gunelul lor / Și să-i întreb, de ce sînt tot îmbrăcați în zăle?”) dar nu și de o înaltă conștiință a descendenței de unde și gravitatea implicată într-o asemenea aparență familiaritate. De fapt Sorescu valorifică — în materie de poezie cu densă substanță patriotică — cunoștințele înnoitoare ale unui întregi generații de tineri poeți contemporani la care cea dintîi particularitate, izbitoră, e aceea a unei viii conștiințe a istoriei, proprie general omului contemporan. Sentimentul construcției unei istorii noi produce reverberații adînci în conștiința oamenilor, noțiunea însăși prin intensitatea și amploarea construcției contemporane — face parte dintre cele curente, ea reprezintă un act cotidian. Reemblemarea larmecului marilor mituri și simboluri ci o însușire nemediată a lor ca și cînd viața noastră cu micile dar și marile ei evenimente ar fi totuși în ele și nu doar ilustrată de acestea. Lirismul istoriei nu e în farmecul miturilor dar în trădarea necetată a lor cu un viu sentiment al istoriei care e creație. De aceea (în „Trebuie să poarte un nume”) creația eminesciană e privită ca un fapt necesar de istorie națională.

C. STĂNESCU

*) Marin Sorescu: „Poeme”.

Totuși, ce aveți în planul pe care nu-l aveți?

Putut discuta cu conducerea casei de cultură pentru a rezolva această problemă? Este cu atât mai gravă lipsa de interes a comitetelor U.T.C. ale raioanelor amintite pentru organizarea unei vacanțe plăcute elevilor, cu cit situația din raioanele N. Bălcescu sau V. I. Lenin este cu totul altă. Ne-au impresionat plăcut așfel de cu programul clubului, tipărite elegant, atrăgător. La strand, pe stadion, în excursii, la toate acțiunile participă un număr mare de elevi. Elevii au fost la Snagov, la Mogoșoaia. Comitetul

Programul nu se reduce la atât. La casa de cultură s-a organizat un cerc de pictură, unul de foto, există un curs de învățare a dansului modern, conferințe despre evoluția dansului.

Solicitați să facă propuneri pentru organizarea altor activități care i-ar interesa, unii tineri interlocutori (băieții) și-au manifestat dorința de a asculta cuvîntul unor sportivi frunțați care să le împărtășească din experiența lor, să primească vizita unor actori de comedie și să facă mai multe excursii, iar alții (fetele)

S-au găsit și mijloace de

GABRIELA BADEA

De ce depinde afirmarea unui debut plastic

Activitatea artiștilor plastici craioveni, ce sînt rezultați în cadrul unui cenzal, deocamdată fără nume, are cu toate succesele de pînă acum, mai mult virtutea nuanței estetice de pionierat.

Pe lângă o serie de artiști ca: Nicolae Marinache, Ion Hogheș, Mișcă Paraschiva, Florica Anastasescu, Toma Hirț, Buz Vasile, Viorel Stegariu-Penișoară și alții, care au avut o activitate artistică deosebită, există și artiști care au început să se manifeste în acest sens sînt acțiunile de a decora stăla de corărie a apii potabile de la Izvanna (reg. Oltenia), al cărui mozaic a fost realizat împreună cu membrii cenzalului din Petroseni, și aceea de a realiza un mare panou decorativ pentru noua locală „Ostenia” din Craiova.

Raportată la dezvoltarea artei noastre contemporane. În genere activitatea artiștilor plastici craioveni s-a dezvoltat în măsura să dea satisfacții estetice.

Pe lângă faptul că producția artistică e în numărul membri ai cenzalului destul de a nemincă și sporadică, destul de unitară în gen de exprimare (nu mai puțin și grafică, cu excepția finalului sculptor Peter Iacob), se manifestă o preocupare documentară de specialitate.

Lipsa informațiilor de specialitate, atât de multă resimțită de artiștii plastici craioveni se datorează, printre altele, lipsei din bibliotecă a celor mai interesante și utile studii sau cărți de artă românească.

În vacanță, la tabăra din pădurea Pustnicului

Foto: GR. PREPELIȚA

CRONICA LITERARĂ

um s-a observat în comentariile la acest volum de versuri sentimentale dominant la lectură și unul de conștientizare la de mai toate motivele și temele mari ale poeziei. Marin Sorescu își tratează temele cîntînd și obținînd o o discreditație a lor, dar în orice caz o delimitare, prin detrajere, de modalitatea sacerdotădă, solemnă de desăvîșire a dialogului cu lumea și timpul. Fără îndoială că există în această orare de regizare a solemnității o malicie polemică prezentată în toată activitatea publicistică a tîndului poet care e și un fin observator al poeziei noastre contemporane. Mal presus însă de aplicată pe care și-o cunoaște surprinzător de bine, pentru exercițiul critic de o mare excitatie, poetul definește neliniștea activă a artiștilor adevărați pentru care marile mituri și simboluri nu sînt enigme existențiale ci întrebări ale omului, înghetate doar prin mîla repetiții. Născîndu-se și el, poetul întrebă circumstanțial: „Săndătoși? Volnici? / Cum o mai duceți cu tericia?” urmînd să-și însușească existența în serio, de la început și nu de acolo de unde au adus-o pe care-i întrebă formal. E un fel de a proclama răspunderea demnității a existenței încă nu se născuseră — iar omul, chiar și omul relativ — apropiat epoci de piatră, fugă. Pentru om focul era de neînțeles și, prin aceasta, mai îngrozitor decît colții tumorii firelor. Foamea și setea îi apropiaseră, e drept, rostul primei uneite, bățul și piatra scriau, în felul lor, începutul timid al civilizațiilor, marea diferențiere a omului cunoștea prima zi. Dar în timp ce întîlnirea cu prima unealtă nu l-a putut speria, ea derivînd firesc din ordinea cunoștință (acceptată) a lucrurilor — omul a întîlnit din primul moment în unelele un aliat, o prelunge a brațului, întîlnirea cu focul — venit din afara cunoștințelor și a experienței sale — l-a îngrozit. Și a trebuit să-l înfrunte. A trebuit, deci, să accepte și recunoască în momentul celor mai distrugătoare incendii, avantajele lui. A trebuit să-l înțeleagă necesitatea. De aceea, poate, marea descoperire a focului — întîlnirea curajoasă a făclării aprinsă întîmplător ca și aprinderea mai apoi, conștientă, a scintei — ni se pare înfîntat mai emoționant și, într-un anumit sens, „capul de serie” al marilor descoperiri.”

Utilizarea focului ne indică pentru prima oară, cu deplină evidență, măsura capacității omenești de asociere a unor fenomene, de generalizare a unor experiențe, nevoia intimă de a lega efectul de cauză și reprezintă începutul declarat al „aventurii” fără sfîrșit a cunoașterii. Gimnastica minții,

POEZIA ȘI LIRISMUL ISTORIEI*)

cum vom vedea îndată — e o atitudine a omului conștient de sine, care merge pe calea ferată, „Gînditor și cu mințile la spaie”, „Drumul cel mai drept cu pînă”. Efortul săvîrșit de poet e de a se situa permanent într-un raport cu universul la a cărui cunoaștere se angajează cu un suris îngrijorat. Ironia care străbate adesea viziunile grave ale sale e doar o manieră stilistică de a face suportabile obseșiile cunoașterii care zgîlție o conștiință activă, angajată. Valoarea creației însăși e considerată — în spiritul unei bune tradiții — în raport cu efortul enorm de stabilizare a materiei prelucrate.

Ideea creației suverane, de

gîndirea, cucerea atunci, în paleoliticul mijlociu, prima și decisivă victorie. Aprinzînd singur focul, omul își învingea teama ancestrală de foc, și de necunoscut, iar folosirea rațională a focului venea să afirme primatul golici și al lucrului devenit de înțeles asupra flogicitului, asupra fricii și a instinctului reclamînd prudenta: venea să afirme, în sfîrșit, primatul acțiunii și a rezistenței active în fața forțelor dezînțuite ale naturii. Omul evolua. Omul lucra pentru om. Cit ar părea, deci, de paradoxal, focul ni l-a adus în timp pe îndrăznețul Prometeu — și nu invers, cum se spune în legendă — și focul a determinat, în mod logic, toate miturile vorbindu-ne, în timp, despre apariția focului.

Mintea omenească, însăși, a evoluat biologic prin foc. Importanța procesului de antropogeneză, a folosirii focului la schimbarea calitativă a hranei, a fost de mult și definitiv dovedită. Căldura focului și în egală măsură lumina au constituit și ele coordonate și premise decisive ale evoluției omenești. Focul devenea, asociativ, fratele tăcut al soarelui. El l-a dat omului curajul de a privi spre cer întrebător și de a căuta explicații pentru existența, „aprinderea” și „mersul luminilor îndepărtate”. Ne mai pot mira azi sutele de legende și tradiții care preamăresc „primul foc”? Nu găsiseră oare femeile, pare-se, cele mai ferice atribute ale focului definindu-l drept „curat, luminos, viu, gingaș și nepieritor”?

Plugul și roata sînt treptele în timp ale aceluiași ciclu de inventivitate început prin marea descoperire a focului. Capcana de prins animale — prima mașină automată a civilizațiilor primitive — e și ea o consecință a aceluiași aptitudinii dezvoltate în timp prin muncă și, implicit, prin folosirea uneltelor. Dar perfecționarea uneltelor, ca de altfel întregul proces de prelucrare a metalelor — toată epoca bronzului, iar mai apoi a fierului — se întemeiază leo-

potrivă pe foc. Corabia primitivă, pleca de la fărîmul păzit de vîlvățelele focului și se întorcea spre țărîm condusă tot de „semnalizările lui”. Fiește, de aici încep cel mai adesea presupunerile mai mult sau mai puțin speculative. *)

Fierăstrăul și sfredelul pentru producerea focului, „plugul” din Samoa și tocul de jască din America de Sud, ambele cu plătiri de cremene sînt strămoșii îndepărtați ai amarelor chimice cu fosfor și pucoasă apărute în 1650, a „sticlelor cu fosfor” și a „chibriturilor lui Lucifer” apărute în secolul XIX. Rezumînd încă:

De la focul obținut pe cale artificială în paleoliticul mijlociu, istoria marilor descoperiri a cunoscut un drum și o înaintare neîntreruptă în timp. Descoperirea focului — ca rampă de lansare a neîntreruptei cutanțe și inventivității a minții omenești — s-a dovedit decisivă. Fiecare aprinsă în paleolitic a luminat prin secole, simbolice, drumul spre descoperirea puterii căderilor de apă, a electricității și a abuzului. Lumina aceluiași făclări și marea exercițiul ai muncii conștiente ne-a condus spre asigurarea controlată a nucleului, spre zborul cosmic și, poate, în timp, spre stăpînirea energiei stelare. De la primul foc, deci, spre „marele foc”. Este supremul elogiu care se cuvine adus genului omenească. Și poate astfel, după epoca de piatră și după epoca bronzului, după epoca fierului și după epoca mașinii ai abur se va înscrie în istorie epoca marilor energii, epoca „focului vesnic” epoca de aur a lumii **).

DOREL DORIAN

x) Cele mai vechi urme de vîlvă de foc din țara noastră au fost descoperite în așezările de suprațară de pe malul Prutului de la Mîloc, așezări datînd din paleoliticul inferior (epoca veche a pietrei) **) Recomandăm, în locul obișnuitului bibliografic, lectura atentă a cărții lui Eminescu „Obraze literare”. *) Obraze literare. **) Descriind hieroglifele, „Cele șapte minți ale lumii entice” și „Triunghiul de aur”.

Marile descoperiri

Vă pasionează, într-adevăr, geneza marilor descoperiri? V-ați întregit în ce măsură istoria lor — adevărata istorie, neronanțată — e împletită (și cum) cu întreaga istorie și evoluția societății umane? Vă interesează marea „aventură” a spiritului cercetător al omului, făcîndă veselele „cum” și „pentru ce” atât de proprie gîndirii omenești, „tainele” devenirii noastre de-a lungul milenilor?

Fiește, nu pot exista două răspunsuri. Marea pasiune a cercetătorii și investigații, a cunoașterii, este mai proprie azi ca oricînd tineretului. Tot mai multe scrisori sînt pe adresa redacției ne solicită articole, informări, prezentări sintetice și o îndrumare, în ansambliu, cit mai metodică a acestui justificat interes și pasiuni pentru studiu, cercetare și investigație.

Ciclu pe care-l deschidem în paginile ziarului nostru — „Marile descoperiri” — își propune să vină în întîmpinarea acestor solicitări, fără pretenții, fiește, de a epuiza aspectele multiple, complexe, ale dezvoltării tehnico-științifice de-a lungul istoriei. Va fi un început, o orientare și, mai ales, o invitație permanentă spre studiu, analiză, reflecție. Rugăm cititorii acestei rubrici care va apare săptămînal în paginile ziarului, să ne comunice cât mai curînd impresiile și sugestiile lor.

Focul

Întîlnirea cu focul trebuie să-l fi părut omului primitiv suprema calamitate. Focul, îngrozitorul foc, aprins de fulgere ori răbîndînd din craterul vreunui vulcan, însemna de fiecare dată, și pentru fiecare în parte, sfîrșitul. Instinctul îl învățase să fugă — mîntuirea încă nu se născuseră — iar omul, chiar și omul relativ — apropiat epoci de piatră, fugă. Pentru om focul era de neînțeles și, prin aceasta, mai îngrozitor decît colții tumorii firelor. Foamea și setea îi apropiaseră, e drept, rostul primei uneite, bățul și piatra scriau, în felul lor, începutul timid al civilizațiilor, marea diferențiere a omului cunoștea prima zi. Dar în timp ce întîlnirea cu prima unealtă nu l-a putut speria, ea derivînd firesc din ordinea cunoștință (acceptată) a lucrurilor — omul a întîlnit din primul moment în unelele un aliat, o prelunge a brațului, întîlnirea cu focul — venit din afara cunoștințelor și a experienței sale — l-a îngrozit. Și a trebuit să-l înfrunte. A trebuit, deci, să accepte și recunoască în momentul celor mai distrugătoare incendii, avantajele lui. A trebuit să-l înțeleagă necesitatea. De aceea, poate, marea descoperire a focului — întîlnirea curajoasă a făclării aprinsă întîmplător ca și aprinderea mai apoi, conștientă, a scintei — ni se pare înfîntat mai emoționant și, într-un anumit sens, „capul de serie” al marilor descoperiri.”

Utilizarea focului ne indică pentru prima oară, cu deplină evidență, măsura capacității omenești de asociere a unor fenomene, de generalizare a unor experiențe, nevoia intimă de a lega efectul de cauză și reprezintă începutul declarat al „aventurii” fără sfîrșit a cunoașterii. Gimnastica minții,

VIETNAMUL DE SUD. — De la înălțimea unui copac din junglă, un oșac al forțelor patriotice urmărește mișcările trupelor inamice.

de peste hotare

La Saigon tinerii au arborat steaguri ale F.N.E.

În ciuda măsurilor excepționale luate de guvernul de la Saigon, organizația locală de tineret a arborat în capitala sud-vietnameză numai într-o singură zi aproximativ 200 de steaguri ale Frontului național de eliberare și a difuzat 3 000 de manifeste care chemau poporul să se ridice la luptă împotriva agresorilor americani. În aceeași zi, zece tineri au luat cuvîntul în diferite cartiere ale orașului, condamnînd planurile agresive ale S.U.A. și chemînd populația Saigonului să se unească și să se opună măsurilor de austeritate instituite de guvern. Organizația de tineret a Frontului național de eliberare a expus, de asemenea, în diferite piețe ale Saigonului 17 panouri mari care conțineau lozinci anti-americane. Steaguri ale Frontului național de eliberare au fost arborate în același timp în provincia Gia Dinh și în alte localități din vecinătatea Saigonului.

Totodată, anunță agențiile de presă, forțele patriotice au continuat acțiunile în diferite regiuni din delta fluviului Mekong, la sud de Saigon. În cursul nopții de marți spre miercuri, avansostul de la Ngoc Hoa din provincia Chuong Thien (185 kilome-

Press, sint atacate în ultimele săptămîni în fiecare seară. În provincia An Xuyen de la extremitatea peninsulei Camau, forțele patriotice au atacat marți noaptea capitala districtului Ong Doc. Autoritățile militare au făcut cunoscut că în rîndul trupelor guvernamentale au fost înregistrate pierderi, fără a da însă amănunțit.

Potrivit ultimelor știri, în regiunea bazei de la Duc Co nu s-au înregistrat noi lupte miercuri dimineața. Totuși, situația garnizoanei înconjurată și hărțuită de forțele patriotice continuă să rămîna dificilă.

Totodată oficialitățile americane au anunțat că nu știu încă dacă coloana blindată trimisă de la Pleiku în ajutorul trupelor a seditate și atacată de cîteva ori de forțele patriotice a reușit să ajungă la Duc Co.

Cea mai mare parte a funcționarilor de la Bruxelles și Luxemburg, unde se află sediile executivelor C.E.E., Euratomului și C.E.C.O. (Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului) sînt în vacanță. Odată cu ei sînt în vacanță și organele pe care le reprezintă. Dar, în vreme ce vacanța funcționarilor are o dată limitată (15 septembrie), cea a instituțiilor amintite, mai ales al Pieței comune, nu se știe cînd se va sfîrși.

Răsunătorul eșec de la 30 iunie a dat de gîndit partenerilor Franței. Presa vest-germană a publicat pe ici, pe colo rînduri care aduc a „autocritică”. Iată, de pildă, aprecierea lui „STUTTGARTER ZEITUNG”: „Președintele comisiei C.E.E., profesorul Hallstein, a crezut în mod evident că poate folosi ca armă marelui interes al Franței pentru realizarea unei piețe agrare europene comune, pentru a obține din partea guvernului de la Paris o concesie esențială în favoarea Europei supranaționale. Formula sa a fost următoarea: «Noi că deshidăm piețele pentru grîul nostru, pentru vinul nostru, pentru carnea noastră și pentru lăptele nostru; noi acceptăm o structură supranațională mai puternică ca C.E.E.»

după ce arată că Hallstein a intenționat să realizeze aceste

doouă lucruri cu ajutorul unui masiv fond financiar, care urma să fie administrat de Comisia C.E.E. și controlat de Parlamentul vest-european de la Strasbourg și de Consiliul ministerial al Pieței comune, „STUTTGARTER ZEITUNG” conchide: „Acesta a fost o provocare la adresa întregii politici a lui de Gaulle” și pe deasupra „o provocare prost fundamentată din punct de vedere juridic”. În prezent — afirmă ziarul — nu numai că ideea întăririi Parlamentului vest-european nu are nici o șansă, ci „este de temut că în urma eșecului ofensivului supranaționalilor” contraofensiva adevolților lui de Gaulle va afecta și alte elemente supranaționale ale structurii C.E.E.,

portului agricol francez în afara C.E.E.). Cu toate acestea, la reuniunea de la 26 iulie, scaunul Franței a rămas tot gol. Abia în discursul televizat ținut la duna 21, premierul Pompidou a expus părerea guvernului francez asupra „noilor” propuneri: „Nu putem — a declarat el — să lășăm unei comisii fără vocație politică sarcina de a decide cu privire la nivelul de trai al francezilor”. Premierul francez a ținut să introducă direct, în încheierea

discursului său, elementul așteptat: „Există o soluție la toate problemele, și înțele căutarea ne cor arăta încotro putem să ne îndreptăm”.

Lunile următoare... Trei, șase, zece, chiar și mai multe, tot lunile următoare se cheamă că sînt. „L'EXPRESS” consideră că nici celorlalți cinci parteneri ai Franței nu le-a mai rămas altceva de făcut decît să aștepte. Presa vest-europeană scoate în evidență faptul că nici alte activități, legate într-un fel sau altul de participarea celor șase, nu se vor putea desfășura pozi-

tiv. Ziarul „LA TRIBUNE DE GENEVE” consideră că C.E.E. nu va putea să participe la negocierile rundei Kennedy de la Geneva, care vor fi reluate la 16 septembrie, întrucît chiar și fără criză, Piața comună n-ar putea să prezinte la această dată noile sale propuneri cu privire la produsele agricole. Pentru viitoarea reuniune a Consiliului ministerial a fost fixată data de 7 octombrie. Pînă atunci va avea loc conferința de presă a președintelui de Gaulle, prevăzută pentru 9 septembrie și alegerii diu R.F.G. de la 19 septembrie. După aceea va urma perioada, în mod tradițional destul de lungă, a formării noului cabinet de la Bonn. În februarul acesta nu vor rămîne decît cîteva săptămîni pînă la deschiderea în Franța a campaniei pentru alegerile prezidențiale. Și evident, pînă după aceste alegeri nu se va putea face nimic. Potrivit formulărilor săptămînalului „L'EXPRESS”, după o cursă contra-cronometru, caracteristică negocierilor din lunile trecute, urmează acum o cursă de așteptare. Și bine înțeles că pe parcursul ei pot avea loc întrevederi, înțelirii bilaterale, se pot face încheieri, promisiuni, și pot fi încheiate chiar și pașii.

ION D. GOIA

„Piața comună” în vacanță

Eșec scontat

Intrunirea de la Londra, considerată ca un prelude al conferinței cu privire la viitorul constituțional al Federației Arabiei de sud, a înregistrat un eșec total. Reprezentanții guvernului Marii Britanii au refuzat să accepte revendicările prezentate de liderii grupurilor politice din Arabia de sud. Ideea convocării unei asemenea reuniuni a fost sugerată de ministrul coloniilor al Marii Britanii, Antony Greenwood, în cursul recentei sale vizite în Aden. Ea urma să fie destinată adoptării ordinii de zi a conferinței constituționale privind Arabia de sud. Pînă în prezent conferința a fost amînată de mai multe ori, datorită pozițiilor diferite pe care se situează părțile interesate. Marea Britanie, cîntînd să-și mențină avantajele sale economice și militare, încearcă să amîne acordarea independenței pînă în anul 1968, înăsa atunci urmind să ia ființă un așa-numit stat unitar. Acest plan a fost considerat de liderii politici din Arabia de sud ca o manevră a autorităților coloniale de a înlocui acordarea unei independențe reale cu una fictivă.

În comunicatul dat publicității la încheierea reuniunii se arată că „principala obstacol în calea realizării unui acord a fost insistența anumitor delegații asupra acceptării depline a rezoluției nr. 1949 din anul 1963 a Adunării Generale a O.N.U.”. După cum se știe, acest document cere Marii Britanii să acorde inde-

IOAN TIMOFTE

Santo Domingo

REZERVE FAȚĂ DE PROPUNERILE O. S. A.

SANTO DOMINGO 11 (Agerpres). — Ultimele propuneri ale Comisiei O.S.A. prezentate luni pînă în conflict din Republica Dominicană, în vederea soluționării crizei politice, care durează de aproximativ 4 luni, au fost primite cu răceală, constată agenția U.P.I. Înainte de a se da un răspuns definitiv la aceste propuneri, ambele grupuri, ai guvernului constituționalist al lui Francisco Caamaño, cit și guvernului reconstrucției naționale, condus de Imbert Barreras, exprimă intenția de a avea discuții suplimentare cu membrii O.S.A. și de a face contrapropuneri. În forma lor actuală propunerile O.S.A. sînt considerate de ambele părți aflate în conflict ca inacceptabile. Șeful forțelor constituționaliste, Francisco Caamaño, a declarat că obiectivul său este a 10 puncte prevăzute în „actul instituțional”. Aceste rezerve, a menționat el, nu deschiu calea spre negocieri. La rîndul lor, reprezentanții guvernului reconstrucției naționale al lui Imbert Barreras au manifestat serioase rezerve față de propunerile O.S.A.

Tot marți, membrii Comisiei O.S.A. s-au întîlnit cu reprezentanții ai guvernului lui Imbert Barreras, precum și cu candidatul la postul de președinte al proiectatului guvern provizoriu dominican, Garcia Godoy. Se relevă că au fost purtate discuții amănunțite asupra noilor propuneri ale Comisiei O.S.A. După întreve-

R. P. UNGARĂ. — Noul cartier Lagymanyos din Budapesta

Ciocniri armate în Peru

LIMA. — În Peru au fost semnalate noi ciocniri între trupele guvernamentale și patrioții înarmați. Într-un comunicat al forțelor armate guvernamentale peruviene se anunță că trupele staționate în regiunea Satipo au suferit mari pierderi în oameni și materiale ca urmare a unui atac dezînțuit de unitățile de guerilă. Lupte s-au înregistrat și în partea centrală a țării, la nord de Pucuta unde se semnalează, de asemenea, pierderi în rîndurile trupelor guvernamentale.

PE SCURT

● LA PALATUL cinematografilor din Veneția a avut loc festivitatea distribuției premiilor pentru filmele documentare și filmele pentru copii, prezentate în cadrul festivalului internațional al filmului, desfășurat în acest oras. „Marele premiu „Leul San Marco” pentru cel mai bun film documentar a fost acordat filmului italian „Sicilia — înimă oprită”. Filmul românesc „Ciucurencă” a obținut premiul „Placa Leui San Marco” pentru film de artă. Rezizorul Mircea Popescu, de la Studioul cinematografic „Alexandru Sahia” din București a făcut parte din juriul festivalului internațional de filme documentare.

● MIERCURI în capitala japoneză s-au deschis lucrările Conferinței internaționale im-

potriva armelor atomice și cu hidrogen în prezența a 34 de delegații din 12 țări ale lumii. Înainte de începerea lucrărilor, participanții la conferință au păstrat un moment de reculegere în memoria zecilor de mii de victime de la Hiroșima și Nagasaki. Delegații care au luat cuvîntul au condamnat acțiunile de război ale guvernului S.U.A. în peninsula Indochineză.

Festivalul filmului balcanic

● DUPĂ PATRU ZILE de la deschiderea primului Festival balcanic al filmului continuă să sporască interesul participanților pentru cunoașterea reciprocă a artei cinematografice din cele șase țări balcanice care și-au trimis reprezentanții aici. Fiecare zi națională și fiecare film în parte constituie un prilej de discuții interesante. Ziua de miercuri a fost consacrată filmului iugoslav.

Pe ecranele cinematografelelor din Varna, azi au rulat filmele amănunțit pădură spinuzărilor, „Neamul Soimăreștilor”, „Gaudemus igitur”, „Dragoia la zero grade” și „Harap Alb”.

● CINEASTII sovietici sînt pe punctul de a termina un film documentar despre marea izicican francez și luptător pentru pace Frederic Joliot-Curie. Filmul, prezentat sub forma unui dialog cu marele savant, revine pe ecran episoade din viața și activitatea științifică a lui Fr. Joliot-Curie și a soției sale, Irène, precum și din activitatea lor pe tărîm social.

● POPULATIA pakistaneză continuă acțiunile de protest împotriva agresiunii americane în Vietnam.

În orașul Hyderabad (Pakistanul de vest) a avut loc un miting de masă. Participanții au adoptat o rezoluție în care își exprimă solidaritatea cu lupta eroică a poporului vietnamez.

Declarația guvernului R. S. Cehoslovace

● GUVERNUL R.S. Cehoslovace a dat publicității o declarație în legătură cu situația din Vietna-

Malayzia fără Singapore înseamnă și Anglia fără Singapore? Clipa de stupefacție odată trecută, la Londra au început chinuloarele dileme. Părinții reali ai falimentareii Federații Malayze par mai puțin preocupați de trecut, de ceea ce s-a întîmplat și se vădesc a fi pradă semnelor de întrebare privind viitorul: ce se va întîmpla cu baza de la Singapore, elementul cheie al întregii strategii britanice la est de Suez. Astigurările pe care le-au primit nu au risplît neliniștea. Prin seriarele unde au zăcut acoperite de praaf sint căutate planuri mai vechi, studii sint întreprinse în grabă iar sondajele sint efectuate direct și prin intermediari.

Desprinderea Singaporei din Federația Malayze a umit Londra. Miniștrii britanici cunosteau dezacordurile dar epilogul fulgerător al discordiei i-a luat prin surprindere. Serbe decisei bine informate pretind că Anglia nu i s-a comunicat în prealabil evenimentul ce avea să se producă în ultima zi a săptămîinii trecute. Or, federația aflată acum în dezagregare este — se știe — un produs al diplomației britanice. De aci, convingerea exprimată de Financial Times că „separarea Singaporei constituie o lovitură pentru politica britanică”. Dacă ziarul londonez vorbea de o simplă lovitură, în schimb, D.P.A., punind degetul pe proaspăta rană, consideră secesiunea „ca o lovitură grea dată intereselor britanice în Asia de sud-est și întregii concepții de apărare anglo-americane în această parte a lumii”. Corresponsentul vest-german constata la Londra un calm ostentativ, dar „această atitudine diplomatică nu poate înșela pe nimeni”. Recunoașterea la Londra a independenței Singaporei (gest urmat curînd și de Washington), a apărut firească deoarece, scrie France Presse, „Marea Britanie, pusă în fața unui fapt împlinit, dorește menținerea de relații bune cu noul stat, unde se află baza navală de care depinde ansamblul dispozițiilor militare britanice în regiunea din sud-estul Asiei”.

Anglia fără Singapore?

Comentarii mai puțin ocupați de viitor încearcă să reconstituie evoluția care s-a finalizat în separarea Singaporei de Malayzia. Cuvîntarea premierului Lee Kuan Jew a reamîntit aspecte oarecum cunoscute, în special cele de ordin financiar (Kuala Lumpur cerea ca Singapore, să-și asume o parte mai importantă din cheltuielile necesare dezvoltării țării). Forțele politice locale au amîntit și alte aspecte: creșterea somajului, mărirea impozitelor, dificultățile vieții comerciale. Fricțiunile au avut însă și un pronunțat caracter politic, Singapore dorind să promoveze o politică de neangajare, pe cînd guvernul federal pășise pe drumul unei politici primejdioase. Linii generale ale orientării viitoare a noului stat (care, de altfel, va deveni republică) au fost definite de premier: colaborare cu țările țării. La Kuala Lumpur, premierul Rahman nu a pierdut prilejul de a adresa reproșuri fostului partener: „Singapore nu ne-a oferit niciodată dovezi de loialitate”. Tirzie mărturisire... Ziua de miine a Malayzei se anunță înegurată. Nu-i exclus ca „independența statului Singapore să deschidă porțile și pentru alte nemulțumiri” — declara reprezentantul Malayzei la O.N.U. Times semnala „indoielile asupra întregului viitor al federației”.

Corresponsentul U.P.I. la Londra, K. C. Thaler, relatează că între Marea Britanie, Australia și Noua Zeelandă au început convorbiri „în legătură cu soluții posibile de alternativă pentru baza de la Singapore”, deoarece „o incertitudine imediată o constituie utilizarea bazei de la Singapore pentru operațiuni în cadrul S.E.A.T.O.”. Intenția ar fi de a transforma Australia în principala bază britanică din această parte a lumii. Agenția D.P.A. menționa porturile Perth și Fremantle ca „eventuale baze principale”, Carnavan — ca bază navală, iar Port Darwin — ca bază aeriană pentru avioanele cu rază lungă de acțiune. Unii observatori cred că Londra va cere Washingtonului să preia în parte pararea sa militară în Extremul Orient”. Pentagonul nu își poate permite diferența față de această zonă nevralgică. La Washington nu s-a ascuns dezamăgirea în legătură cu decizia Singaporei și eventualele ei consecințe. Dar, atît Londra cît și Washington încearcă să procedeze cu prudență spre a evita complicații suplimentare.

E. O.

Pentru a doua oară în decurs de numai o lună, în jurul clădirii tribunalului din Lisabona, sint concentrate însemnate forțe polițienești. Motiul prezenței acestor forțe: măsuri stricte de securitate pentru a se preveni tulburările din cadrul demonstrațiilor ostile regimului, căci în incinta tribunalului se desfășoară o nouă înscenare judiciară. „Plenario”, tribunalul excepțional instituit pentru a judeca cazurile ce „atențiază la securitatea statului”, este în plină acțiune. Dar deși acuzații sint alții, incunurile ce li se aduc sint identice cu cele formulate la procesul precedent, al cărui eșec nu s-a stins încă. Cel 31 de studenți sint acuzați de „activități subversive” și de fi membri ai Partidului Comunist, aflat în ilegalitate. În plus, acuzația s-a prezentat ca metode perfecționate și se poate lauda că a realizat o performanță: împotriva studenților au fost prezentate nici mai mult nici mai puțin decît...

1069 capete de acuzare

Zilele de protest au fost urmate de arestări masive în rîndul studenților, ceea ce a dus la o mare grevă generală, care a marcat „ruptura totală între studenți și guvern”. Aceste evenimente se petreceau în ianuarie 1965. De atunci politica a desfășurat o largă anchetă preliminară, strîmduindu-se să găsească motive și martori pentru a-și susține acuzaerea. După cum era de așteptat, s-a recurs la martori falși și la mărturii contrafăcute. Nu-i de mirare că folosindu-se astfel de metode s-a ajuns la si-

tuții paradoxale: studenta Antonieta Rodrigues a fost înscenată ca o refuzată să renunze procesul verbal de interogatoriu, gest socotit suficient pentru a i se demonstra vinovăția. Dar, ulterior, s-a constatat că în dosar figurau în mod oficial două proces-verbale semnate de Antonieta Rodrigues. Declarațiile unor conducători ai studenților dovedesc, fără putință de tăgădat, că

poliției de apartheid promovată de guvernul Republicii Sud-Africe. Fondul olandez va fi aflat unui fond internațional cu sediul la Londra. Primul obiectiv al organizațiilor care au luat această inițiativă este stringerea unei sume de 100 000 de guldeni.

● PRINȚUL Norodom Sianuk, șeful statului cambodgian, a anunțat miercuri în parlament că guvernul țării a fost reamîntit. În urma demisiei ministrului afacerilor externe, Koun Wick, în acest post a fost numit prîntul Kantol, iar în Tam a fost numit ministrul de interne în locul lui Pil, care a demisionat, de asemenea. Prințul Norodom Sianuk a precizat că reamîntirea guvernamentală nu va influența asupra politicii externe și interne a statului.

PE SCURT